

Fælles foreningsdag på Møllen er planlagt – se side 14

God start for ny vinsmagningsklub – se side 6

Kunst ved Hegningen

Foto: ah

Søndag den 19. februar blev en halmstak, pakket ind i kedelig sort plastik, forvandlet til et flot kunstværk i lyse farver. Kunstneren, Chris-

tian Elovare, fortæller, at han under et familiebesøg på Helnæs, har leget spontant med spraymaling på stakken. De fine, lette rosetter

er inspireret af lamellerne i svampe.

Foruden at arbejde med farver eksperimenterer Christian også med filmarbejde.

Maleriet på halmstakken skal indgå i en kortfilm, hvor manuskriptet bliver skrevet efterhånden som filmen optages. ah

VÆRD AT KØRE EFTER

Bordbestilling
kan ske på **64 77 13 41**

www.helnaeskro.dk

TØJ, SMYKKER & BRUGSKUNST

PLUMS GAARD - ØSTERGADE 38 - ASSENS
TEL. 6471 1004
WWW.LIVLAWAETZ.DK

**Helnæs
Antik**

**Vi har møbler,
belysning, glas o.m.a.
Tlf. 64 77 14 85**

INDHOLD

TEMA: Kunstnerliv på og omkring Helnæs – side 4 og 5

NIELS MUNK PLUM

Temaets maler er ud af en meget stor familie. Der var i flere generationer født mange børn. 13 i farfaderens husstand, 8 i farbroderens og i hans eget barndomshjem vrimlede det med 11 børn i det store statelige hus ved Frederiksgave (nu Hagenskov) med de mange navne: Skovriderhuset og dyrlægeboligen og senere Grevinde Danners hus.

Kulturlivet – side 6 og 7

En forening i udvikling

Det er spændende når en forening udvikler sig og skaber nyt. Eller som i Kultur- og Musikforeningen kæmper sig tilbage til udgangspunktet, til det der var eller som intentionerne var, og lidt til, da det hele startede i midten af 90'erne.

Landsbyen – side 8 og 9

Bosætning på Helnæs

Enevældens indførelse i 1660 skabte en ny måde at styre samfundet på. Den enevældige konge havde behov for at få en administration han havde magten over. Bl.a. et effektivt skattevæsen og effektive metoder til skattebetaling blev nødvendigt. Vi vil se på dette i relation til Helnæs.

Fødselsdag – side 10 og 11

Jørgen Nielsen – 60 år

En Helnæsdreng fylder 60 år. Han har rødderne dybt forankret i den fædrene jord. Aktivt menneske – nu formand for Helnæs Forsamlingshus.

Årsberetning fra en tidligere forstander – side 12 og 13

Der er snart generalforsamling på højskolen, og i den anledning vil jeg gerne bidrage med mit indtryk af 2011.

Kunst ved Hegningen – forsiden

Tal og tomme kirker. Klummen – side 3

»Danmark i Krig?« Filmaften og kursus på Helnæs Højskole – side 3

Arkivet – side 3

Torsdagsklub – side 5

Første vinsmagning – side 6

Dilettant – side 10

Fastelavn – side 16

LEDER

Udkantsløsninger – det kommer an på.

Når en bus med plads til 56 personer kører (næsten) tom rundt på Helnæs dag efter dag, er det ikke svært at få den tanke, at der er noget, der ikke passer sammen. Navnlig ikke hvis man ofte kan høre, at en af ulemperne ved at bo så langt væk fra alting skyldes manglen på offentlige transportmidler. Når man tænker på, at teleteknologien er udviklet til at kommunikation kan foregå fra de fjerneste planeter til jorden eller blot jorden rundt på brøkdele af sekunder, så er det underligt, så svært det er, at få en ordentlig netforbindelse til steder, der ligger blot få kilometer fra nærmeste stationsby eller mere uheldigt, en lille ø. Når man tænker på hvor snildt solceller vil kunne bruges og udnyttes ved opførelsen af kollektive anlæg, så er det underligt, at man ikke, jf. lovgivningen, må bruge solenergi på denne måde, når det nu er den bedste metode, når fjernvarme ikke kan lade sig gøre, og oliefyret efterhånden skal udfases eller pålægges afgift, der er ubetalelig om få år.

Disse forhold er blot ganske få og simple eksempler på noget, der siger os, at der tænkes forkert, når man indretter samfundsorganisationen og de regler, der styrer den. Der er noget, der ikke hænger sammen. Alle tre eksempler peger på, at teknologien og dens brug ikke er grundlaget for valgte løsninger. Der er altså en manglende sammenhæng mellem de ydre omstændigheder, der her er teknologiske forandringer, og de løsninger man har valgt for sin samfundsorganisation og dens funktion, når det drejer sig om transport, kommunikation og energiløsninger i områder, som vi vil karakterisere som udkantsområder.

Indenfor organisationsteorien siges det: ”der findes ingen rigtig måde at organisere sig på”. ”En organisations indretning, hvis den skal fungere optimalt, vil altid afhænge af bl.a. forhold i omgivelserne, som f.eks. teknologiske ændringer”. Dvs. det kommer an på.

Det, man ofte ikke gør, er at spørge, hvad problemet er for den enkelte eller for de få og så søge efter en løsning, baseret på deres forhold? Med den filosofi, som ligger i, at løsninger bør baseres på ”at det afhænger af det sted, de vilkår, de afstande, den befolkningssammensætning etc. etc. der er på stedet”, så skal man også acceptere, at forholdene ikke altid kan indrettes på måder, der også skal gælde for Tåstrup eller Hillerød, men må indrettes i forhold til de vilkår, der gælder på f.eks. Helnæs.

Derfor er det nok et fremskridt med en udkantsminister, men organiseringen er også her forkert gennemført. Man skulle hellere have indrettet sin regering således, at alle ministre havde et udkantskontor. Den nuværende minister er kommet på en forkert og tom hylde, han kan ikke yde noget med substans andet end at vise sig i udkanten – og det vil han nødig, idet han altid vil komme med tomme lommer, og det er ikke særligt nyttigt for stedet - eller spændende for ham selv. *pd*

HELNÆSPOSTEN

UAFHÆNGIG AF POLITISKE, ØKONOMISKE OG FORENINGSMÆSSIGE INTERESSER
RYET 22 · HELNÆS · 5631 EBBERUP · TLF. 64 77 12 72 · MOBIL 24 82 25 30
E-MAIL: DREISLER@MAIL.DK · WWW.HELNÆSPOSTEN.DK

HELNÆSPOSTEN UDKOMMER HVER MÅNED. OPLAG 300 EKSP. OMDELES GRATIS
TIL SAMTLIGE HUSSTANDE PÅ HELNÆS OG I SOMMERHUSOMRÅDET. SÆLGES I
ABONNEMENT OG LØSSALG (SPAR, EBBERUP)

UDGIVER: HELNÆSPOSTEN (SELVEJENDE)

REDAKTION: POUL DREISLER (ANSV.)

REDAKTIONSUDVALG: ANNE K. HANSEN, ANDERS LYNG, ANDERS L. RASMUSSEN,
SUSANNE B. SØRENSEN, MARIANNE S. THERP, HELLE BLUME ANDRESEN

FOTO: HELLE BLUME ANDRESEN

GRAFISK TILRETTELÆGGELSE: HELNÆSHUS GRAFISK

WEBMASTER: PALLE HERMANSEN

DISTRIBUTION: NIELS ELLEBÆK, HELLE BLUME ANDRESEN, SUSANNE B. SØRENSEN,
PIE BAUER

ANNONCER: NYTEGNING OG ADMINISTRATION SAMT ABONNEMENTER:
ULLA DREISLER TLF. 64 77 12 72 / 24 82 25 30 · E-MAIL: DREISLER@MAIL.DK

ÅRSABONNEMENT: KR. 375,- INCL. FORSENDELSE

Helnæs Mølle
NATURSKOLE FRILUFTSGÅRD

Lejre · Friluftaktiviteter for både børn og voksne
Naturvejledning · Kursusvirksomhed · Kanoudejlning

Tlf. 64 72 32 17 · www.helnaesmoelle.dk

PASTORENS KLUMME

Anders Lundbeck Rasmussen

Tal og tomme kirker

På årets koldeste søndag, d. 5. februar, havde Fyns Stiftstidende bedt alle præster på Fyn om at indberette antallet af kirkegængere. Avisen kunne berette at folkekirkens "chef" Minister for Ligestilling og Kirke, Manu Sareen, var rystet over de mange "tomme kirker". Flere udtalte, at der burde lukkes kirker i Udkantsdanmark. I alt stod ca. 5700 mennesker på Fyn op tidligt den søndag morgen og gik i kirke. Der var gennemsnitligt 37 mennesker pr. gudstjeneste, fortalte avisen også. Jeg selv kunne indberette, at der var 3 kirkegængere i Helnæs kirke kl. 9.30 den dag, og at det var en god gudstjeneste. Det sidste spurgte avisen nu ikke om. Men tallet 3 er ikke stort, så Helnæs kirke er vel en af dem, der burde lukkes?

Efter avisens artikel ringede en journalist fra TV2 til mig. Hun var på jagt efter tomme kirker, men mistede interessen, da jeg kunne fortælle at de kun 3 kirkegængere på Helnæs var en

sjælden undtagelse. Jeg oplyste også, at der i Dreslette kirke var 88 i kirke den søndag i et sogn med ca. 800 folkekirkemedlemmer. Det passede ikke til den valgte vinkel på historien. Men det er jo ikke en nyhed at kirkegangen i Danmark er lav. Det har den så vidt vides altid været, undtagen under vækkelserne. Danskerne går ikke i kirke, men de står i den, siger man. De er medlemmer. Kun ca. 2% går i kirke hver søndag. 10% en gang om måneden. Resten kommer når de skal, og måske juleaften. En enkelt iskold "rugbrøds søndag" er måske også et lidt spinkelt grundlag at udtale sig på? Skal man måle kirkegangen på én enkelt dag, da vil jeg personligt foreslå, juleaften. For da var der 118 ud af ca. 220 folkekirkemedlemmer på Helnæs til julegudstjeneste i Helnæs kirke. Men de tæller måske ikke?

I Helnæs kirke har vi faktisk talt kirkegængerne de sidste fem år. Og selv hvis vi træk-

ker de store gudstjenester som juleaften, konfirmation, friluftsgudstjeneste 2. pinsedag, fælles gudstjenester med andre sogne, samt bryllupper og begravelser fra, så bliver der f.eks. i 2011, 41 gudstjenester i Helnæs kirke tilbage - med i alt 854 kirkegængere. Dvs. ca. 20 pr. gudstjeneste i runde tal. Det er en kirkegang på omkring 10% gns. I øvrigt det samme som for 100 år siden. Faktisk en smule mere. Selvom vi naturligvis stadig gerne vil være endnu flere.

Selvfølgelig skal kirkerne også spare ligesom alle andre og fordele pengene hvor de gør mest gavn. Nogle steder kan der sikkert også godt skæres ned på antallet af gudstjenester. Men de her tal skal også bruges til at flytte magten opad i systemet, så det f.eks. bliver på provsti-plan, at der kan træffes beslutning om, at lukke en kirke hen over hovedet på de folk, der bor i sognet. Jeg synes man skulle spørge dem, om det er i orden, at der ikke bliver holdt gudstjeneste i deres kirke, så deres børn kan blive døbt, deres unge

konfirmeret, de voksne gift og de gamle begravet? Eller at deres 400 år gamle kirke ikke bliver vedligeholdt? Spørg den, der har mistet en forælder, en ægtefælle eller et barn om det er i orden at kirkegården gror til?

I tal og statistikker forsvinder menneskeligheden også let. Man glemmer at det handler om levende mennesker. Et menneske er jo ikke bare et tal, eller et nummer i rækken, en vælger, en seer, en kunde, en kirkegænger. Et menneskes værdi og betydning kan ikke gøres op i tal. Et menneskes værdi er ikke dets markedsværdi. For ethvert menneske har uendelig værdi og betydning for Gud. Især dem, der ikke bliver regnet for noget eller talt med nogen steder. I kirken er det, det der tæller.

KORT NYT

"Danmark i Krig?"

– filmaften og kursus på Helnæs Højskole

D. 16.-21. april afholder Helnæs Højskole et kursus med titlen "Danmark i Krig?", som søger at udfylde det hul vi mener, der er i den offentlige behandling af emnet. På kurset vil der være en fyldig introduktion til emnet "Retfærdig Krig" ved filosof Stig Børsen Hansen. Hærprovst Thomas Hansen Bech vil tale om sine erfaringer i felten og litterat Kasper Green Krejberg fra

Aarhus Universitet vil hjælpe os til at se og læse om krig med friske øjne. Derudover vil Peter Viggo Jakobsen fra Forsvarsakademiet bl.a. bidrage med sin analyse af den danske befolknings relativt store støtte til Afghanistan-indsatsen, og endelig vil Holger K. Nielsen (SF) give et foredrag om krig og politik.

For interesserede vil vi på Helnæs Højskole mandag d. 12. marts kl. 19.30 se den danske dokumentar Armadillo. Som sædvanlig vil der være sødt og

salt til filmen samt et introducerende foredrag om det politisk / filosofiske landskab, der findes omkring spørgsmålet "Retfærdig Krig".

Stig Børsen Hansen, filosofilærer på Helnæs Højskole

Arkivet

Som omtalt i sidste Helnæsposten holder Helnæs Lokalhistoriske Arkiv "åbent hus" lørdag den 31. marts i arkivet, Helnæs Byevej 63 fra kl. 10 til ca. kl. 17.

I år har vi samlet billeder af

virksomheder, der har været på Helnæs for mere end 30 år siden, og det er ikke så få. Samtidig har Helle Blume taget nye foto af samme bygninger, så man kan se den store forandring. Vi efterlyste gamle billeder af de forskellige huse her på Helnæs til brug ved en senere lejlighed. Hvis vi må låne til affotografering tager vi gerne imod billederne på åbningsdagen. Et årsskrift bliver til salg og der er kaffe til forfriskning.

ah

VIN SPECIALISTEN
 VINE FRA H.J. HANSEN
 – VIN MED SJÆL –
 Willemoesgade 2 · 5610 Assens · Tlf. 6471 1163 · www.vinspecialisten.dk

PETSHOP:
 Kvalitetsfoder til katte, hunde, marsvin og kaniner

ASSENS DYREKLINIK
 Mette og Morten Mortensen
 Torø Huse Vej 10 · 5610 Assens
 Tlf. 64 71 33 33
 www.assensdyreklunik.dk

Aut. El-installatør
John Pedersen A/S
 Melvej 8 - 5610 Assens
 Tlf. 64 71 14 14
www.jp-assens.dk

HELNÆSHUS

Grafisk

Mangler du en folder, brochure eller et nyt visitkort, så få et uforpligtende tilbud.

■ ■ www.helnaeshus.dk

Hammer Hansen

ALT TIL KONTORET

LÆDERVARER
 OG HOBBYARTIKLER

AFDELINGEN I ASSENS
 ØSTERGADE 2
 5610 ASSENS

TLF. 64 71 24 12

SAVE - SAVE
 BRÆNDE

SPAR
 Kr. 1000,-

HUSQVARNA

455 Rancher

Stærk, robust og hurtig reagerende motorsav

3,5 HK - 15" sværd

Vejl. udsalgspris Kr. 4.795,-

NU Kr. 3.795,-

HUSQVARNA

MOTORSAV

FRA Kr. 1.495

KN-teknik
www.kn-teknik.dk

Have, skov & park

Industrivej 2-4, Nr Broby, 5672 Broby. 62632930

www.husqvarna.dk

TEMA: Kunstnerliv på Helnæs Niels Munk Plum

Temaets maler er ud af en meget stor familie. Der var i flere generationer født mange børn. 13 i farfaderens husstand, 8 i farbroderens og i hans eget barndomshjem vrimlede det med 11 børn i det store ståtellige hus ved Frederiksgave (nu Hagenskov) med de mange navne: Skovriderhuset og dyrlægeboligen og senere Grevinde Danners hus.

KUNSTNERLIV

af Susanne B. Sørensen

Så er vi nået til Niels Munk Plum i vores lille serie om kunstnere med en eller anden tilgang til Helnæs. Denne gang er det Niels Munk Plum født 13. maj 1878 på Frederiksgave, (Hagenskov) søn af dyrlæge Carl August Frederik Plum og Dagmar Langkilde og én ud af en samlet børneflokk på 11.

Han blev gift med porcelæns-maler Dagmar Rasmussen, født i 1888 i København.

Formel uddannelse

Niels Munk Plum havde ikke nogen decideret kunstnerisk uddannelse, men har, efter teknisk skole (malerlinjen) med afgangseksamen i 1896, været elev og medarbejder hos firmaet Anton Rosen & Valdemar Andersen (hen-

holdsvis kendt arkitekt og tegner/maler med bl.a. rumudsmykning som speciale). Siden har Niels Munk Plum arbejdet hos forskellige arkitekter i forbindelse med dekorative projekter indtil 1911, og sideløbende været beskæftiget hos private med dekorationsmaleri, ligesom han har arbejdet lidt med grafik/raderinger.

Kongeligt arbejde – sjakbajs

Men som tidligere kunstnere i dette tema har den kongelige porcelænsfabrik haft en væsentlig rolle i hans tilværelse (fra 1912 til 1931). Her arbejdede han som sjakbajs under den navnkundige Arnold Krog i underglasurafdelingen, hvor det naturalistiske landskabsmaleri var hans speciale. Han har deltaget i fabrikkens udstillinger rundt i verden indtil 1931, og endte i Italien med et æresdiplom i det sidste år, han var tilknyttet virksomheden. Hans arbejdsplads var, ligesom så mange andre virksomheder i Danmark, hårdt ramt af depressionen i starten af trediverne, og måtte afskedige rigtig mange medarbejdere. Efter sit stop på "den kongelige" har han været virksom som malerikonserverator – uddannet hos Winkel og Magnus-

Niels Munk Plum: Lillestranden

Foto: sbs

Akvarel: Langøre

Foto: hba

sen - og har som sådan arbejdet på forskellige herregårde i Danmark og Sverige.

Stor slægt på Sydvestfyn

Men det spændende ved Niels Munk Plum er, at han dels er født rimeligt lokalt - i forhold til Helnæs - dels har været meget produktiv med lokale billeder og dels stadig har sin efterslægt i Assens. Vi er kommet i besiddelse af et stykke stamtræ, leveret af fhv. direktør Ole Plum fra Plumdynastiet i Assens, hvor vi kan se, at Niels Munk Plums farfar (sognepræst) med sine i alt 13 børn, gennem ét af sine børn er i lige linje med nuværende Plum-familie i Assens. Ole Plum, Assens, erindrings svagt, at i hans barndoms jul kom denne onkel på besøg i farmoderens hjem, hvor han fik en cigar, en whisky og spillede for familien på husets flygel. Han spillede med tre fingre, var ikke nogen habil klaverspiller, men var et festfyrværkeri a la Victor Borge på slap line.

En anden slægtning, Peter Plum, Helsingør, fortæller at "Munke Maler", som familien kaldte ham, var familiens sorte får. Efter sin uddannelse som ganske ung maler, ville han gerne til Amerika. Familien skillingede sammen til en enkeltbillet, og han drog til Hamburg, for at stå på Amerikaskibet derfra. MEN: I Hamburg er der noget der hedder Reberbahn, (forlystelseskvarter af variabel art) og

der var så fornøjeligt at være, at han kom til at snole alle sine rejsepenge op, og måtte sendes retur til Danmark på familiens regning. Og det gjorde ham absolut ikke populær.

Som voksen slog han sig ned i "Grevinde Danners hus", der var hans fødehjem, - dengang dyrlægebolig - hvor han også døde i januar 1959. Han er begravet på kirkegården i Sønderby.

Skovriderhuset / Grevinde Danners hus

"Grevinde Danners hus" er den gule bindingsværksejendom, der ligger på Egeallé nær Frederiksgave. Før Frederik d. 7. blev regent i 1848, boede han i perioder på slottet og ville meget gerne have sin elskede, Louise Rasmussen, ved sin side. Dette var imidlertid upassende - hun var jo bare borgerlig og uden fin slægt - så derfor blev hun installeret i den gule ejendom i umiddelbar nærhed af slottet. Her kunne de være hinanden nær, men alligevel indpasse sig datidens moral. Hun blev senere gift med kongen, og blev ophøjet til grevinde med efternavnet Danner. Men det er en helt anden og spændende historie.

Motiver i naturen

Langt de fleste af Niels Munk Plums motiver er fra den umiddelbare nærhed af hans hjem. Det fremgår tydeligt af mange af hans billeder, at

Fisker Fløjborgs drenge, Arne, Tage og familie sejler i bugten med Niels Munk Plum, med cigaren, og Plum-familie medlem

han har arbejdet med arkitektur. Små, lette vignetter med porte, lågepartier o.lign. selv om han i biografier betegnes som landskabsmaler.

Der findes et mindre hav af akvareller fra området ved Å, fra Thorø og lignende nære motiver. Men der findes også flere motiver fra Langøre. På museet i Assens, Willemoesgårdens Kunstsamling, hænger der et sødt lille billede fra 1935. Det er fra Lillestranden, med udsigt mod Enemærket og Skovkrogen.

Kildemateriale:

Weilbachs kunstnerleksikon Wikipedia, den frie encyklopædi Willemoesgården, Assens Desuden en stor tak for hjælpen til henholdsvis Ole Plum, Assens og Peter Plum, Helsingør.

Næste gang: Knud Hyhn og Aksel Nürnberg.

Er der nogle, der ligger inde med Helnæs-billeder eller oplysninger om disse to herrer, hører vi gerne fra jer på: post@helnæsantik.dk

KORT NYT

Torsdagsklub

De 2 sammenkomster i Torsdagsklubben i februar måned drejede sig om menneskers liv og oplevelser.

Først Anders Kurt Simonsen, Ebberup den 2. 2. Fra "Bondekarl til Skriverkarl". En spændende skildring om en lang uddannelse inden for landbruget, der så alligevel ikke blev hans egentlige arbejdsliv. Men hans baggrund i landbruget har gjort ham til en meget dygtig skribent for Landbrug Fyn. Hans ugentlige rimvers om aktuelle be-

givenheder, giver mangan et smil på læben.

Den 16. 2. var det Tove Dvinge, Helnæs Strand, der fortalte om sit livs oplevelser. Det er en dame, der har budt sig selv mange udfordringer med at kaste sig ud i nye job i så fremmede lande som Sydafrika i 2 omgange og i Grønland nogle år. Meget spændende at høre om.

Den sidste torsdagsklub i denne sæson er den 1. marts, hvor et ægtepar fra Nørre Broby kommer og fortæller og viser video fra deres ophold i Afrika. ah

**ZONETERAPI
OG MASSAGE**

**Bodil Stevnsbo
Brydegårdsvej 11
64 77 16 12**

**Go' fest - Go'
musik
Søren Navntoft
Tlf. 6477 1612**

KORT NYT

Stort fremmøde ved første vinaften

Foto. Dan R-J

Første vinsmagning

24 damer og herrer var til første vinsmagning på Helnæs den 24. februar. De fleste havde forbindelse til "Ølsmagning for kneitene på Helnæs" hvilket er naturligt, da idéen er udsprunget derfra. Men det skal understreges at alle fra Helnæs er velkomne. Jan Kromand holdt foredrag bistået af overhead projektor om vinens mysterier undervejs i smagningen.

Vi startede med 2 forskellige hvidvine som vi prøvede at gætte oprindelsen på, derefter smagte vi på en rimelig billig Argentinsk Trivento, og til sidst 2 rødvine, en billig og en dyr. Efter 3 timers smagsoplevelser og hyggeligt samvær sluttede vi kl. 22 og aftalte emne for næste smagning som finder sted senere på året (bliver annonceret i HP)

Dan

En forening i udvikling

Det er spændende når en forening udvikler sig og skaber nyt. Eller som i Kultur- og Musikforeningen kæmper sig tilbage til udgangspunktet, til det der var eller som intentionerne var, og lidt til, da det hele startede i midten af 90'erne.

KULTURLIVET

af Poul Dreisler

Kultur- og Musikforeningens lille hæfte, er udkommet med et fornyet indhold så flot, at begrebet hæfte burde ændres til katalog. Her er sket ting og sager, der meget dårligt rimer med de forringede tilskudsmuligheder, der er til rådighed for en forening med sigtet – at underholde på et lødigt og til tider højt kulturelt

niveau. Foreningens bestyrelse præsenterer her et meget varieret og nybrydende program på alle fronter. Der må være tale om et sats eller en god fornemmelse for, at det hele kan bære hjem økonomisk.

Forandringer på alle fronter

Det spændende ved programmet er, at man nu har sat hælene i og stædigt holdt fast ved, at det der var hensigten engang i midt-90'erne, da det hele startede, nu skal realiseres. Og mere til. Der er ændringer på sammensætningen af indholdet, idet musik er koblet med foredrag, naturvandring med naturvejledning og musikalsk foredrag og foreningstræf med aktiviteter og musik for

SUPER SPAR

Åbningstider:

Alle dage kl. 8.00 - 19.00

BAGER:

Alle dage kl. 7.00 - 19.00

POSTBUTIK:Mandag til fredag
kl. 8.00 - 17.00**HÅNDKØBSUDSALG**

Fra Assens Apotek

Varetur til Helnæs

HVER FREDAG

DANSKE SPIL

EBBERUPVEJ 75

TLF. 64 74 11 82

hele familien. Der er ændringer på spillesteder, og foreningen inviterer til helt nye lokaliteter. Til jazz-musik i en pragthave i Barløse, gåtur på Maden, kom-sammen på Møllen og foredrag på Højskolen og så selvfølgelig masser af musik i den gl. Præstegård og atter i år koncert i Helnæs Kirke.

Samarbejde

Samarbejde på tværs af foreningerne har været et ønske i mange år, men det kan være svært. Nu er det atter grundlaget for nogle af aktiviteterne. Sæsonen er også ændret. Nu rækker den næsten hele året rundt, idet første foredrag om Storm P. var 20. februar på Højskolen og sidste koncert "Opera – forførende arier og duetter" den 8. september. Månederne ind i mellem er spækket med velvalgt og mangfoldig musik af både klassiske koncerter, cabaret, jazz og trubadoursanger i topform og så endelig opera, men på en anden måde, end man er vant til på Helnæs.

Prismæssige ændringer

Også på prissætning og økonomifronten har kreativiteten fundet vej. Til kirkekoncerten er der dækket op til buffet før koncerten. Et tiltag, som har været på vej flere gange, men vanskeligt at satse på. Her skal der forudbestilles. Andre aktiviteter er også bestykt med vådt og tørt og ikke at forglemme er hele konditoriet på Præstegården på plads ved de seks koncerter, der afholdes der. Priserne er der ikke ændret meget ved, men nu er der rabat for børn og studerende og begrebet partoutkort er indført. Hvis man køber billetter til alle 8 koncerter og er ikke-medlem, hvilket vil være dumt ikke at være i den situation, sparer man næsten 30% (350 kr.). Melder man sig ind i foreningen og køber partoutkort, sparer

man 550 kr. (i forhold til de 1200 kr., det koster som ikke-medlem) eller 46%. Jo, her er noget at gå efter.

Hjemmeside og nyhedsbreve

Foreningens formidlingsaktiviteter omhandler en flot hjemmeside med billedgalleri fra alle koncerter og orienteringer om det, der er nødvendigt at vide. Nyeste skud på stammen er et nyhedsbrev, som alle medlemmer modtager på mail. Et flot og informativt brev med opdateringer og seneste nyt.

Flot initiativ

Man må håbe det hele kan lade sig gøre. Det er en meget ambitiøs plan, der er lagt. Et stort program med store krav til de medvirkende og til bestyrelsen, men lykkes det og publikum har belønnet initiativet, nok med vekslende entusiasme, men med god belægning, der matcher budgettet, så er det sliddet værd.

Der er grund til at kippe med flaget for en forening, der henter næring fra de gode ideer, der blev sået tidligere og i høj grad selv får sat det hele i scene og udviklet til et moderne koncept og med en tro på, at det vil være det hele værd. Lad os håbe publikum er der og vil være med. Publikum har sjældent haft bedre tilbud end dem vi ser i år i Helnæs Kultur- og Musikforenings katalog over gode, spændende og glade oplevelser. Med denne omtale af et fabelagtigt program, er det lykkedes at gå helt uden om musikken og det, der egentlig er i kataloget, men her regner vi med, at alle interesserede finder frem til det enten på www.helnæskultur.dk eller hos Lotte Egebak på 61 73 45 40 eller se i programmet.

Nyd kultur og natur på Helnæs - med god musik

Storm P ser rødt

Mandag d. 20. februar kl. 20
Helnæs Højskole - Foredrag

Åbent Hus på Helnæs

Søndag d. 29. april kl. 12 - 17.00
Helnæs Mølle - For hele familien

Naturvandring + Elvis i børnehøjde

Søndag d. 12. maj kl. 12 - 16.00
Helnæs Made og Helnæs Camping

Middle East Peace Orchestra

Lørdag d. 2. juni kl. 20
Helnæs Kirke - Buffet kl. 17.30

Peter Abrahamsen

Lørdag d. 9. juni kl. 20
Helnæs Gl. Præstegaard

Jazz i rosenhaven

Lørdag d. 30. juni kl. 13-17
Barløsevej 40, bag kirken

Cabaret - Uta Motz

Lørdag d. 14. juli kl. 20
Helnæs Gl. Præstegaard

Klassisk debut koncert

Lørdag d. 28. juli kl. 20
Helnæs Gl. Præstegaard

Jazz i Præstegaardshaven

Lørdag d. 11. august kl. 20
Tema: Billie Holiday

Four Funen Females

Lørdag d. 25. august kl. 20
Helnæs Gl. Præstegaard

Opera

Lørdag d. 8. september kl. 20
Helnæs Gl. Præstegaard

Bliv medlem
for 125,- årligt
-og spar penge!

Bestil plads tlf. 6173 4540
www.helnæskultur.dk

Bosætning på Helnæs

Enevældens indførelse i 1660 skabte en ny måde at styre samfundet på. Den enevældige konge havde behov for at få en administration han havde magten over. Bl.a. et effektivt skattevæsen og effektive metoder til skattebetaling blev nødvendigt. Vi vil se på dette i relation til Helnæs.

LANDSBYEN

af Poul Dreisler

Ved Enevældens gennemførelse i 1660, var kun ca. 5% af alle bønder selvejerbønder, resten var knyttet til adelen og gods-ejerne som fæstebønder. Efter 1660 fik ikke-adelige borgere også adgang til at købe godser. F.eks. erhvervede professor og forfatter Ludvig Holberg sig to godser. Udlændinge o.a. i statens tjeneste, som blev adlet, fik også adgang til at erhverve godser. Landbruglandet og jord, der efterhånden blev opdyrket, var kongens (rigets) kapital, hvis hovedstol og afkast var en væsentlig del af produktionsapparatet og nationalindkomsten i endnu mange år, faktisk helt op til tiden efter 2. Verdenskrig.

Landboreformer

Først i midten af 1700-tallet begyndte de store reformer på landet at slå igennem. Frem-synede godsejere indså, at behandlingen af de, der frembragte samfundets værdier, var for dårlig. Uddannelse og

generelle daglige vilkår havde ikke ændret sig i flere hundrede år, hvilket selvklart betød, at det var næsten umuligt at få bønderne til at indføre selv den mest uskyldige ændring i deres bedrift og måde at dyrke jorden på. En konservatisme, som har holdt fremskridt tilbage – også mange år senere. Landboreformerne i tiden fra 1750 til 1850 og efter, var derfor meget vanskelige gennemførlige for de, der gerne så forbedringer. Teknologien spillede også en rolle, idet alene skiftet fra hjulploven til svingploven var et mirakel mht. dyrkningsmetode. Udskiftningen af gårde fra landsbyen ud på nyopdyrket jord betød ophævelsen af det meget tætte landsbyfællesskab, som ellers havde været grundlaget for livet på landet gennem flere århundreder. Alt dette vil vi vende tilbage til ved omtalen af driftsformer og metoder.

Bosætning fra 1583 til 1905

I sidste artikel om dette tema (HP2012.1) beskrev vi udviklingen i bosætningen fra 1583 til 1905, hvor vi kunne konstatere, at antal enheder, gårde og huse fordobledes i årene efter at fæsteordningen ophørte omkring 1856 og årene efter. Enkelte havde fået selvejerstatus tidligere, men først i 1903 var overgangen til selveje afsluttet for alle. Vi nævnte også, at de årstal, der

Søren Sørensens gård, Strandbakken 5b, nedbrændt 1994 Foto: Dan R-J

nævntes i tabellen, alle var en større eller mindre milepæl i udviklingshistorien for landet og for landbruget. For Helnæs vedkommende var det i 1583, at Hagenskovs jordebog blev oprettet af Erik Hardenberg og de 20 gårde, som dannede grundstammen i Helnæs by blev nævnt.

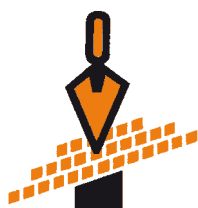
Skattesystemændringer

1664, 1688, 1844 og 1903 er årstal, hvor et mere og mere teknisk system indføres for at effektivisere skattesystemet. 1688 – systemet kaldtes Chr. d. 5.'s matrikel eller gammelmatricken, gik ud på, at etablere en måleenhed fastlagt ved areal og bonitet (jordens ydeevne). Dette system brugtes frem til 1844, hvor jordreformernes ændringer, gårddele og udflytninger havde brudt om på mange forhold, hvilket nødvendiggjorde en ny bedømmelse, hvor der blev lagt vægt på jordtyper, en såkaldt matrikelbonitering, som er den

mest detaljerede kortlægning af jorden, der er gjort til dato. Især betød det, at to mål søgtes nået, nemlig retfærdighed og effektivitet i skattebetalingen. Først i 1903 afløstes systemet af andre skattesystemer. Det var det år, hvor bl.a. den personlige indkomstskat blev permanent; fra at have været en punktskat, der i krigstider blev opkrævet for at finansiere bl.a. krigen i 1800-tallet. Den nævnte opmåling i 1844 vedrørte alle ejendomme i landet (dog ikke i hertugdømmerne Slesvig – Holsten (dvs. alt land syd for Kongeåen) og heller ikke på Bornholm) blev målt op. Hartkornet ifølge 1844-matricken var fortsat i anvendelse ved udstykning af landbrugsejendomme frem til 1970, og ved Genforeningen i 1920 skete i Sønderjylland en omregning fra den preussiske jordbeskatning.

Hvad er en tønde hartkorn?

Jo dybere man går ned i dette

MURERFIRMA Gunnar Pedersen
HANS PEDERSEN
SNAVEN 11 • 5631 EBBERUP
TLF. 64 74 11 99 • MOBIL 20 74 16 99
WWW.HP-MURERFIRMA.DK

Alt indenfor:

Jord · Beton · Kloak (aut. kloakmester)
Murerarbejde udføres · Belægningsarbejder

Udlejes:

Minigraver · Minilæsser
Rendegraver · Toiletvogn med bad

Vestfyns Tømmerforretning A/S

Løimarksvej 3 • 5610 Assens • Tlf. 64 71 19 09
Biltlf. 24 24 30 30 • www.vtf.dk • e-mail: vtf@vtf.dk

auto-HUSET

v/ Torben Jensen Telefon 64 74 17 90
Eggerupvej 13 Telefax 64 74 17 87
5631 Ebberup auto-huset@email.dk

begreb og jo mere man studerer forskellen på de ændringer, der sker de anførte år fra 1662 til det hele afløses i 1903 af det nutidige skattesystem, hvor pengeværdier bliver grundlaget for (ejendoms-) beskattningen, jo vanskeligere bliver systemet at forstå. At forstå skattebetalingens grundlag i dag kan være svært, men det må også have voldt tidligere tiders fæstebønder problemer, skulle man tro. Det er her valgt at give et indblik i systemerne ved citater fra flere kilder. Især kan henvises til: Citat: www.denstoredanske.dk "Det var i perioden 1662-1903 det officielle grundlag for jordvurdering i Danmark og dermed for de derpå hvilende skatter. Hartkorn betyder oprindelig hårdt korn, dvs. rug og byg. En tønne hartkorn svarede til værdien af en tønne rug eller byg eller til to tønder havre. Fra ca. 1500 blev hartkorn brugt til omregning af de forskellige landgildeafgifter, som fæstebonden skulle betale til herremanden i form af korn, smør, penge, arbejde mv. Naturalieafgifterne kunne efter faste takster omregnes til tønder hartkorn, tdr. htk., der deltes i otte skæpper a fire fjerdingkar a tre album; denne opdeling bevarede i de senere matrikler fra 1688 og 1844. Da landgildeafgiften var den værdimåler, som fæstegården blev vurderet efter, var det naturligt, at landgilden omregnet til hartkorn benyttes ved gårdhandler ligesom ved fastsættelse af den adelige

rostjenestepligt, dvs. krigstjenestepligt, ud fra godsernes værdi.

Beregning

I Frederik 3.s Matrikel af 1662 blev hver eneste gårds landgilde omregnet til hartkorn brugt som grundlag for opkrævning af skat, hartkornsskat. Efter udarbejdelsen af Christian 5.s Matrikel af 1688 ændredes beregningsmetoden. Skattegrundlaget udregnede nu i forhold til brugsværdien af de arealer, der lå til hver enkelt gård. I Matriklen af 1844 blev hartkornsvurderingen revideret under hensyn til de ved udskiftningen foretagne jordforbedringer ud fra arealmålinger på matrikelkort, evt. suppleret med andre målinger."

Omregninger

Hvis man vil omregne en tønne hartkorn til areal på fire jordtyper (af gns. fynsk standard), svarer en tønne hartkorn til 5 tdl. Agerjord, eller 10 tdl. eng, eller 50 tdl. overdrev eller 100 tdl. Skov. Dyrehold blev også værdisat i hartkorn. F.eks. 12 gæs og 24 høns var hver vurderet til en tdr. hartkorn. Skovareal der kan give olden til 24 svin er sat til en tdr.htk. På Helnæs betalte man i 1662 landgilde i smør ud fra en omregning på at 1 tønne smør = 12 tdr.hartkorn. Af opgørelsen kan man se, at Helnæsboendernes landgilde var bedømt til 60 tdr. htk. dvs. 5 tønder smør. Det fremgår af jordebogen af 1583

"at 18 gårde ydede smør og få og små kornydelse, 11 huse og småbrug ydede penge og fisk + landgilde af forskellige opdyrkede jorder omkr. 1520 og 1570".

Dette med smørret kan betyde, at bønderne på Helnæs havde gode betingelser for kvæghold og mælke-smørproduktion. Det stemmer også overens med, at meget landgilde på sydvestfyn blev erlagt som foder til okser og andre kreaturer. Dvs. herremanden kunne modtage sin landgilde ved at hans kvæg, okser og kalve blev udstationeret hos fæstebønderne. Disse to afgiftsformer var i øvrigt meget udbredt på Fyn.

Helnæs målt ud i hartkorn

Ser vi ført på det generelle flademål, arealet, så bestod Helnæs af 1237 ha (hektar). Heraf var der i 1688 opdyrket 51%. Efter inddæmningen, der afsluttedes i 1806 opgjorde man arealet til 1312 ha. (1 Ha = 10.000 m²).

Det fremgår af tabellen, at den øgede opdyrkning af jorden på Helnæs også betød en værdistigning målt i tdr. hartkorn. Det må dog erkendes, at det

kunne forventes, at tiden mellem 1688 og 1844 burde have givet anledning til større værdisætning og ret uforståeligt er det, at der ligefrem sker et fald fra 1844 til 1905. Vi vil i en følgende artikel se nærmere på gårdstørrelse vurderet på baggrund af tdr. hartkorn.

Litteratur:

Fyns Amtskommune, 1983. Landsbyregistrering i Fyns Amt: foreløbig orientering. (Historisk atlas.dk/Helnæs)
Carlo Jacobsen: Korte træk af Helnæs Sogns Historie, 2000
Arthur Petersen, Stavnsbaandet, ASA's forlag, 1938
Claus Bjørn et al. (red.): Det danske landbrugs historie 1536 – 1810
Hal Kock et al. (red.) Danmarks Historie, Politikens Forlag
Erland Porsmose. Danske Landsbyer, Gyldendal 2008
www.denstoredanske.dk/Danmarks_geografi_og.../hartkorn
da.wikipedia.org/wiki/Hartkorn. Du + l'ede dette offentligt. Fortryd
 Diverse Googlesøgninger.

Tdr. hartkorn 1664 - 1905

1664	1688	1844	1905 ¹
131	160	182	179

Kilde: 1. Trap Danmark, øvrige data fra Landsbyundersøgelsen

Vinduespolering

til erhverv og private

Vi sætter kvalitet, stabilitet og loyalitet i højsædet.

FLEMMING RENÉ
 VINDUESPOLERING
 Tlf. 64 74 22 40 / 40 82 92 40
www.fl-rene.dk

ÅRETS Detailkæde

mad med mere

mesterslagteren

Leif Laustsen

Østergade · Assens · Tlf. 64 71 10 58

RETTELSE

I HP 2011 nr. 12. skrev vi på side 11 om Peder Hansen Boman, at han havde titel af varefoged på Helnæs og at godset (Frederiksgave) byggede en gård til ham, på stedet hvor der lå "et mindre varefogedhus". Indsigtsfulde læsere har gjort opmærksom på, at vort gæt på, at det havde med varetransport ind- og ud af Helnæs, er forkert. En varefoged og et varefoged-

hus har intet med varer at gøre. Det er et job, der har at gøre med at "varsko". "En varefoged er en person, der tilsiger eller sammenkalder til et vist hverv, et møde o.lign". Altså en budbringer – "en person som indvarsler bønderne m.fl. til ægtkørsel, hoveriarbejde eller andet arbejde, som de er lov- eller aftalemæssigt forpligtede til at udføre for herremanden".

pd

KORT NYT

Dilettantholdet 2012 samlet efter prøve

Foto: ah

Dilettant

Den 10. marts opfører Helnæs Beboerforening årets dilettantforestilling. Titlen er "Kom så, søster!". Handlingen foregår på godset Ahlen-skjold. Godset er misligholdt, så der arbejdes på alle måder på at skaffe midler til renovering. Stykket by-

der på overraskende typer mennesker, der dukker op på scenen. Der sker uforudsete begivenheder – alt i alt er der lagt op til en festlig forestilling. Der er generalprøve kl. 14.00 og premiere kl. 19.00. Alle er velkomne til en fornøjelig eftermiddag og aften.

ah

Jørgen Nielsen – 60 år

En Helnæsdreng fylder 60 år. Han har rødderne dybt forankret i den fædrene jord. Aktivt menneske – nu formand for Helnæs Forsamlingshus.

FØDSELSDAG

af Poul Dreisler

Når man skal tale med Jørgen eller hans ligeledes meget aktive hustru, Anna, eller blot aflevere HP i deres postkasse, skal man vide, at der ude bag hegn og buske ligger et hus, nr 28, som er deres. Et flot renoveret et. Baghuset med to moderne garageporte og et vaskeanlæg med tromler til vaskeskind, som på en servicestation viser, at der er styr på det. Lidt oppe på græsplænen holder en mindre traktor med passende vogn efter. Et redskab, der bevidner, at Jørgen og Anna har jord til huset, der kræver udstyr. Når man kommer til huset en vinterdag, hvor frosten har bundet det øverste lag af Helnæsbugeten, lyder der en skræppen og skrigen af fugle ude fra området mellem Helnæs og Illum. Stativet til en badebro står lidt skævt i isen og enhver ejer af sådan en bro ved, at dravis så nemt som ingenting kan befordre selv de stærkest fundamenterede væk. Malerisk er det at se den i isen. Ovenfor på land ligger husets kajaker, som dog kun er i brug om sommeren.

Huset har flyttet sig

For mange år siden lå huset længere inde på land. Ikke at det har flyttet sig fysisk, men kysten er blevet slebet af. Den flytter sig så afstanden mellem huset og kysten bliver kortere end den var dengang, der var en kørevej til heste og vogn til fiskernes transport af pæle og net ud til fiskepladserne langs kysten. På geodætiske kort fra 60'erne er vejen afsat som en markvej, men nu kan publikum kun i magsvejr balancere forbi på stenene meget

tæt på vandkanten, når man ønsker at gå en tur rundt om kysten. Jørgen er ofte blevet spurgt af forbipasserende, hvordan han dog er kommet til sådan en bolig. Hans svar er: "Det gifter man sig til". Sandheden er, at Annas familie har boet der i flere generationer, så huset er gået i arv i slægten, og Anna er født i dette hus.

Familier på Helnæs

Jørgen og Anna kommer til at overveje hvor mange ægtepar, der er tilbage på Helnæs, som begge er født og stadig bor på Halvøen. Måske 3-4 par mener de, hvoraf de er et og deres søstre er en del af de øvrige. Den ene af Jørgens to søstre, der iøvrigt begge bor på Helnæs, er gift med en Helnæsboer, ligesom Annas søster også er gift med en Helnæsboer og bor her. En anden søster er draget helt til Ebberup.

Jørgens opvækst

Malerens hus på Helnæs er Jørgens barndomshjem. Malermester Anders Nielsen var hans far og bedstefar, Jørgen, var også maler, derfor er det naturligt at forudsætte, at Jørgen også ville fortsætte dette håndværk, men nej, det havde han ikke lyst til. Ej heller sejlads eller fiskeri var hans interesser i barndommen. Leg i skoven og ved stranden og som lidt ældre gjorde han sig nyttig ved at hjælpe til hos Poul Larsen ved Møllen eller hos Arne på

Jørgen og Annas maleriske badebro

Foto: pd

HØJSKOLEN PÅ HELNÆS
12 UGER fra oktober 15 UGER fra januar

HØJSKOLEN FOR VOKSNE

KUNST · MOTION · FILOSOFI

Midt i Sydfyns enestående natur kan du sammen med andre voksne styrke din viden og få ny inspiration! Ring efter skoleplan!

64 77 19 93

www.helnaes.dk

Østergård. Især mekanikken ved det begyndende mekaniserede landbrug optog ham. Skolen fra 1959 til 1966 på Helnæs kan man med rette kalde en lilleskole, idet der ofte ikke var mere end 7-8 elever i en årgang og da der var to årgange i samme klasse blev klassestørrelsen ikke mere end 12-15 børn. 1. klasse blev dog undervist alene. Lærerne var dengang H. Gemal Hansen og senere lærer Rasmussen og ind mellem en række vikarer. Jørgen husker, at han en periode måtte møde i forsamlingshuset, idet skolen blev bygget om, dvs. udvidet med den bygning, der i dag kaldes Borgerhuset. Anledningen var, at en ny skolelov bestemte, at der nu skulle specialklasser og – undervisning til, bl.a. skolekøkken. Fra Helnæs og Forsamlingshus til 8. og 9. klasse i den nye central-skole i Ebberup, der netop var planlagt af Sønderby og Kærum sogne i forening, men bygget på et tidspunkt, hvor den første sammenlagte Assens kommune så dagens lys. Her blev man kørt til i bus om morgnen og blaffede hjem om eftermiddagen, idet man ellers skulle vente et par timer på bussen.

Arbejds- og familieliv

Efter skolen kom Jørgen i lære på autoværkstedet i Ebberup hos Aage Vilsmark, der i de år fik forhandlingen af de meget moderne Austin biler og senere også Triumph. Jørgen husker fra sin læretid den lidt uortodokse mekaniker sige til sine folk, når de kom og spurgte om råd, at "hvis du ikke kan finde ud af det, så er der ingen, der kan" og så kunne man.

Under orlov fra de 12 måneders værnepligt i Ålborg, finder Jørgen og Anna sammen i den tids ungdomskultur, der udvikledes på campingpladsen eller på kroen på Helnæs, hvor øens unge mødtes og hyggede sig sammen. Senere da Anna var kommet i lære

Jørgen med sin Mustang

Foto: Privat

i banken i Assens og Jørgen atter havde fået arbejde hos en ny mester i Ebberup (Esso-tanker ved den tidligere cyklesmeds værksted), flyttede de to sammen på et værelse i Assens inden de, efter et par år i Kærum, flyttede ind på en ejendom i Mosemarken, hvor de boede i 27 år. Her blev deres tre børn, Thomas, Susanne og Mette født og da Annas mor dør i 1996 overtager de huset ved stranden, men flytter først derned i 2002. De lejer det ud nogle år til sommergæster og bruger yderligere nogle år på at renovere det fra yderst til inderst. Inden de er nået hertil har Jørgen været gennem skolen for værkstedsfunktionærer (skilsmisse-skolen, tilføjer Anna, idet det er 2½ års aftenskole) og har arbejdet i Fåborg i mere end 25 år som værkfører. I 2004 skiftede Jørgen til en anden automekaniker i Fåborg, hvor han fortsat vil være et par år inden efterløn og pension. Han har nu sat tempoet lidt ned og arbejder både som mekaniker og afløser for værkføreren.

Fritid og interesser

Mekanikken dyrkes også i

fritiden, idet Jørgen i 2006 købte en Ford Mustang. En smart amerikansk populær bil blandt unge, for mange år siden. Det interessante ved bilen var, at den kom hjem til ham i et større antal papkasser, som han i en periode på to år fik sat sammen til den flotte bil, som ses på billedet. Den bruges kun til korte ture i omegnen, når det er godt vejr. Ikke til ferierejser eller længere ture ud i verden. Thi Jørgen og Anna er ikke gode til at rejse langt væk. Helnæs er deres sted, og de holder umådeligt meget af det. De nyder naturen. Jørgen løber gerne en længere tur en gang om ugen, men dyrker ellers ikke sport og

så er de begge meget optaget af nærsamfundets forhold. De er begge engageret i foreningslivet, Jørgen som formand for forsamlingshuset, hvor han udtrykker sin glæde over en god bestyrelse, der ikke er blege for at tage fat. Nye ombygninger er på vej i forlængelse af, hvad der allerede er sket. Oveni har de deres store familie tæt på, som de glæder sig over at været så meget sammen med som muligt, ofte flere gange om ugen ses de. En familie med et stærkt rodnet, dybt fæstnet i den fædrene muld. Jørgen inviterer til åbent hus i Helnæs forsamlingshus, fredag den 9. marts fra kl. 16.00, og alle er velkomne.

Den Kreative Systue

Charlotte Briand Thomsen
 Hegnet 7 · 5631 Ebberup
 Tlf. 30 12 94 09
 mail: dksystue@gmail.com

Syning efter mål · Reparationer
 Omforandring · Skind og pets · Broderi

Sportigan

Østergade 64
Assens

Tlf. 64 77 18 18

Årsberetning fra en tidligere forstander

Der er snart generalforsamling på højskolen, og i den anledning vil jeg gerne bidrage med mit indtryk af 2011.

Starten på et nyt job er ofte præget af forventninger og forandringer. Da jeg i oktober 2010 blev daglig leder af Højskolen på Helnæs var det ikke anderledes, men med 15 års ansættelse på højskolen var valget af mig, som leder, også et valg, der signalerede kontinuitet. Jeg gik da også til jobbet med en ydmyg respekt for, at det var en lille højskole med store kvaliteter, jeg havde fået ansvaret for. Min intention var at forny, forbedre og udvikle det der var, men også at gennemføre de mange ændringer, der efterhånden var blevet presserende. Vi startede straks på den digitalisering og det aktive tilstedevær på Internettet, der er en absolut nødvendighed i dag. På grund af skolens økonomi var lave omkostninger en afgørende parameter i forhold til vores valg. Væsentlige forbedringer var således ikke altid det samme som optimale løsninger.

Mine visioner for skolen var, at højskolen skulle vægte tre områder. Det ene var fordybelse og refleksion over livets små og store spørgsmål. Det andet var mulighed for skabende og kreativ udfoldelse. Og det tredje var tid til at udforske og nyde verden omkring os. Altså det klassiske ideal om det hele menneske, og en opfattelse af mennesket som del af verden. Og på Helnæs er vi jo så heldige, at den verden, der er lige uden for døren, er et stykke utroligt

Helnæs Højskole

Foto: hba arkivfoto

smuk og spændende dansk natur.

Det var således indlysende for mig, at Helnæs skulle være en væsentlig del af højskolen, og at højskolen skulle være en væsentlig del af Helnæs. Jeg indførte onsdagsforedrag. Således at der hver onsdag var gratis foredrag på Højskolen. Det var muligt at høre og snakke med nogle af landets, og i visse tilfælde, verdens førende eksperter inde for områder som fx dyrs oplevelse af verden, politisk spin, indianer i Sydamerika, dyreetik, integration og bindingsværk. Vi var tilmed så heldige at få besøg af relativt kendte personer som Naser Khader og formanden for Det Dyreetiske Råd Peter Sandøe. Grunden til, at vi kunne komme med et så generøst tilbud var, at det samtidig var en del af elevernes obligatoriske undervisning, og de "dyre drenge" var os venlig stemt. Jeg fik også mange gode forslag til tiltag, som spiseordninger og samarbejde med diverse foreninger. En del af dette arbejde nåede jeg desværre ikke at føre ud i livet.

På grund af regeringens om-

lægning af tilskuddene, havde vi forlænget det lange kursus, således at der var skåret af sæsonen for korte kurser. Det var en disposition, der skulle vise sig at være forkert. Det lange forårskursus var nemlig ikke nogen deltagermæssig succes, og muligheden for at tjene det tabte hjem på de korte kurser var forringet, på grund af den relativt kortere sæson og de ændrede tilskudsordninger. Men de korte kurser forløb ganske godt og medarbejderne tog deres tørn, hvilket også var nødvendigt, da medarbejderstaben var reduceret betydeligt. Så der skulle løbes stærkt. Der blev ændret på ferieplaner og taget fat på alle fronter. Heldigvis har højskolen meget kompetente medarbejdere, så selvom det tog rigtig, rigtig meget af vores tid, og vi ofte var nødt til at vælge utilfredsstillende løsninger eller skubbe løsningen til senere på grund af en dårlig økonomi og bemanning, så var der lyspunkter. Der var mange positive tilbagemeldinger på de nye tiltag, og alle ansatte gjorde en enestående indsats og skabte en dejlig atmosfære på skolen.

Nu er højskoleforstanderen

den der varetager den daglige ledelse, mens det overordnede ansvar er skolekredsens, hvor skolekredsen er repræsenteret ved bestyrelsen. Det er altså et potentielt konfliktområde, for det daglige- og det overordnede ansvar flyder samme på mange og væsentlige områder. Og er man ikke enig om ledelsesstil og kompetenceområder, fungerer det ikke. Jeg valgte derfor at sige min stilling op i slutningen af september. Tidspunktet var meget passende, da de lange kurser er langt roligere og mindre arbejdskrævende end de korte. Der til kommer at forberedelserne stort set var på plads, lærerstyrken var fuldtallig, og der var for mig at se ingen grund til at starte et hold op og derefter stoppe.

Min og bestyrelsens forskellige opfattelse af kompetencefordelingen blev udmærket illustreret på det stormøde bestyrelsen valgte at holde efter jeg var trådt af. På mødet var det bestyrelsen, der repræsenterede højskolen. Mens højskolens højt kvalificerede medarbejdere var henvist til mere ydmyge pladser nede i salen. Der var således et skærende misforhold mellem viden om højskole og hvor meget man førte sig frem, idet flertallet af bestyrelsesmedlemmerne stort set kun kender højskolen fra deltagelsen i bestyrelsesmøderne, hvorimod medarbejderen har et indgående kendskab til højskolen, og for fleres vedkommende også et indgående kendskab til andre højskoler. Da der på daværende tidspunkt ikke var fundet en ny forstander, blev

T Vestfyns
Ømmerforretning A/S

Løemarksvej 3 • 5610 Assens • Tlf. 64 71 19 09

Biltlf. 24 24 30 30 • www.vtf.dk • e-mail: vtf@vtf.dk

auto-HUSET

v/ Torben Jensen Telefon 64 74 17 90
Eggerupvej 13 Telefax 64 74 17 87
5631 Ebberup auto-huset@email.dk

Chr. Falk Rønne ved sin tiltrædelse 1. marts 2010 Foto: Hba arkivfoto

der altså lagt op til en diskussion af højskolens fremtid, uden at en af nøglepersonerne i den fremtid var til stede. Så i mit perspektiv var der enten noget falsk over mødet, eller også skulle højskolens fremtid bestemmes af alle andre, end dem der skulle implementere forslagene. Der var da også to fraktioner på mødet, den ene talte varmt og glødende for, hvad jeg vil tillade mig at kalde min plan. Den anden mente, at alle muligheder var åbne. Jeg har selvfølgelig stor respekt for, at der er nogen, der har andre intentioner med højskolen end mine. Men som jeg oplevede det var, eller er, problemet at dele af bestyrelsen ingen intentioner har - at alle muligheder står åbne, som det blev udtrykt på mødet.

Formålet med mødet var angiveligt at få input og løsningsforslag i forhold til højskolens fremtid. Men det er min oplevelse, at bestyrelsen også gerne ville signalere handlekraft og åbenhed. Om det lykkedes kan deltagerne selv vurdere.

Jeg er naturligvis af den opfattelse, at der er plads til og behov for forbedringer. Blandt andet i forhold til bestyrelsens sammensætning. Det er nemlig ikke nødvendigvis sådan at bestyrelsen repræsenterer højskolens bagland, bl.a. af den grund, at det på Helnæs Højskole er således, at bestyrelsen godkender, hvem der kan komme i skolekredsen. Desuden har det hidtil været sådan, at de kandidater som bestyrelsen eller forstanderen

opstillede, blev valgt, uden der var modkandidater.

Jeg har således nogle forslag til ændringer. For det første, at det ikke er bestyrelsen opgave at godkende nye medlemmer. Alle der har lyst, skal kunne blive medlem af skolekredsen. For det andet, at der skal sidde en medarbejderrepræsentant i bestyrelsen. For det tredje, bør der være en jurist i bestyrelsen, ligesom det er hensigtsmæssigt, hvis højskolens pengeinstitut er repræsenteret i bestyrelsen. For det fjerde, at en kandidat fremlægger sit CV og motiverer sit kandidatur. Det vil i den sammenhæng være ønskeligt, at kandidaten har kendskab til højskolen og har vist interesse for og deltagelse i dens arbejde. Men det er naturligvis op til skolekredsen at pege på den kandidat, de finder bedst egnet.

Det var måske også værd at overveje, om der ikke burde være to og ikke en repræsentant i bestyrelsen, der var bosiddende på Helnæs. Der er naturligvis mange andre punkter, der kan tages op til overvejelse, fx om elever automatisk bør blive medlemmer af skolekredsen. De er jo trods alt skolens vigtigste bagland.

Til slut vil jeg gerne takke alle de mange dejlige mennesker, der har været med til at gøre højskolen her ude på Helnæs til en fantastisk arbejdsplads og læringssted.

*Christian Falk Rønne, Helnæs
Byvej 38, Helnæs*

PÅLIDELIGE SAVE FRA JONSERED

JONSERED CS 2238 S

Effektiv sav til mindre opgaver omkring huset. Med værktøjsfri kædespænding og Spin Start™.
38,2 cc, 16" sværd.

2.995,-

JONSERED CS 2121 EL

Populær el-sav, som er let at arbejde med pga. den langsgående motor, der gør saven smal og smidig. 2000W.

1.795,-

Mulighed for finansiering via Jonseredkortet - hør mere hos din lokale Jonsered-forhandler.

Jonsered®

Flemløse Maskinforretning ApS
Springenbjergvej 15 · 5620 Glamsbjerg · Tlf. 64 72 11 74

Ebberup og Omegns Begravelsesforretning

v/Hasse Dixen
Nørregade 16 · 5620 Glamsbjerg

Østergades Begravelsesforretning

v/Hasse Dixen
Østergade 75 · 5610 Assens
Tlf. 64 71 13 59 · 64 47 10 47
h.dixen@mail.tele.dk

Vi hjælper Dem til rette med alt

**Hos os kan De gratis få tilsendt
pjecen »Min Sidste Vilje«
Se: www.bedemand.dk**

**Vi svarer altid på tlf. 64 74 10 47
www.bedemandhassedixen.dk**

**Salg af gravsten fra egen udstilling
Savværksvej 2G · Glamsbjerg
En af vestfyns største udstillinger**

DET SKER MARTS 2012

Rubrikker sendes til Poul Dreisler
dreisler@mail.dk · tlf. 24 82 25 30

Gudstjenester i Helnæs Kirke

4. marts	9.30
11. marts fælles kirkehøjskoledag, se nedenfor.	
18. marts	17.00
25. marts	Ingen

Helnæs Lokalhistoriske arkiv

Der er åbent den første lørdag hver måned fra kl. 9.30 til 11.30

Vi afholder "åbent hus" lørdag den 31. marts i arkivet, Helnæs Byvej 63 fra kl. 10 til ca. kl.17.

Forsamlingshusets Årskalender

Dilettant	10. marts
Fugleskydning	14. juli
Høstfest	1. september
Generalforsamling	13. nov.
Juletræ	15. december
Bestyrelsen	

Ølsmagning for kneitene på Helnæs

Onsdag den 21. marts kl. 19.30 i Borgerhuset
Tilmelding Jørgen 6477 1829 eller Dan 6477 1501 eller darajo@mail.dk
Hilsen Dan

Helnæs Kultur- og Musikforening

Der afholdes generalforsamling i Borgerhuset på Helnæs mandag den 19/3 kl. 19.00
Der indledes med en koncert af elever fra Assens Musikskole, derefter koncert og aftenen afsluttes med buffeten.
Bestyrelsen

Sy og Strik

I marts mødes vi den 12/3 og den 26/3 i Borgerhuset (lokale 2) kl. 19.
Velkommen

Film på Højskolen

For interesserede vil vi på Helnæs Højskole mandag den 12. marts kl 19.30 se den danske dokumentar *Armadillo*. Se omtalen af begge arr. i bladet.

Kirkehøjskoledag på Helnæs Højskole

Sønderby, Kærum, Dreslette og Helnæs sogne afholder højskoledag søndag den 11. marts på Helnæs Højskole.

Kl. 11 Gudstjeneste i Helnæs kirke. Prædikant sognepræst Sørine Godtfredsen

Kl. 12.30 Spisning på Helnæs Højskole. Tilmelding til spisning til Helle Blume Andresen tlf. 23 70 27 09 eller mail: helleblume@mail.dk

kl. 13.30 Oplæg og debat med Journalist, forfatter, sognepræst Sørine Godtfredsen: Ånd og den enkelte Tidl. forstander for Thy og Båring Højskoler, valgmenighedspræst Kurt V. Andersen: Ånd og fællesskab. Derefter kaffe og debat.

Generalforsamling Borgerhuset

Der afholdes generalforsamling den 20. marts. kl. 19.30. Dagsorden ifølge vedtægterne. Forslag skal være formanden i hænde 8 dage før generalforsamlingen.
Mvh Birgitte Elovara

Årets Dilettant "KOM SÅ, SØSTER"

Lørdag den 10. marts i forsamlingshuset.

Generalprøve kl. 14.00 Billetter ved indgangen. Børn 30 kr. incl. sodavand. Voksne 50 kr.

Aftenforestilling kl. 19.00 efterfulgt af spisning og dans. Billet og platte fra Helnæs Kro 210 kr. Billet uden mad 100 kr. (egen mad kan medbringes). Billetter købes hos Dan eller ved indgangen.

Billetter med kroplatte kan mod bindende betaling købes hos Dan, Stævnevej 2 tlf. 64 77 15 01 / 51 52 72 69 eller darajo@mail.dk senest søndag den 4. marts kl. 18. Øl, vand, vin og snaps købes på stedet.

Hjertelig velkommen til en fornøjelig aften.

Helnæs Beboerforening

Fællesspisning

Husk 2. marts kl. 18.00.

De bedste hilsner Hanne, Lene, Laila, Finn, Hans og Birgitte

Helnæs Vandværk

Der afholdes generalforsamling tirsdag den 27. marts kl. 19.30 i Borgerhuset.

Bestyrelsen

Kursus på Højskolen

16.-21. april afholder Helnæs Højskole et kursus med titlen »Danmark i Krig?«

Åbent hus på Helnæs søndag den 29. april

Planlægningsmødet i februar blev et fyrværkeri af gode, spændende og forskellige idéer. Idéerne: Naturvandring med vejleder, sejlads på Helnæsbugten, mad over bål og musik hele dagen, loppemarked ved Borgerhusets foranstaltning, Helnæs Kunsthåndværk vil sælge grafiske tryk og 2 quiltepiger sælger deres unikke arbejder. Der bliver også en lille koncert til afslutning. Programmet kommer helt på plads på næste møde og kan læses i HP. Næste møde: Onsdag den 14. marts kl. 19.30.

Emner: Navn på dagen drøftes, program fastlægges og de praktiske opgaver fordeles. Markedsføring planlægges. Der er stadig plads. Kontakt Marianne Therp eller mail: mtherp@gmail.com eller tlf. 27 20 16 68

Loppemarked søndag den 29. april 2011 kl. 11.00-16.00

Sæt X i kalenderen allerede nu. Har du spændende ting og sager, som du ikke længere bruger? Så har du mulighed for at deltage i et hyggeligt loppemarked i Helnæs Borgerhus søndag den 29. april 2011. En stand kan købes for 100 kr. Tilmelding til Hanne tlf. 6471 1399.

Læs mere i næste nummer. Bestyrelsen, Borgerhuset

FORENINGER

Helnæs Beboerforening

Fmd. Jens Zimmer Rasmussen
Tlf. 6614 8120

Arkivet og Torsdagsklubben

Anne Hansen
Tlf. 6477 1376

Borgerhuset

Fmd. Birgitte Elovara
Tlf. 8692 6068/2327 6858

Helnæs Forsamlingshus

Fmd. Jørgen Nielsen
Tlf. 6474 1681
Udlejning: Bente Haines
bentehaines@hotmail.com
Tlf. 6066 3341

Helnæs Idrætsforening

Fmd. Mogens Rasmussen
Tlf. 2726 1362

Helnæs Jagtforening

Fmd. Peter M. Hansen
Tlf. 6477 1870

Petanque

Fmd. Niels Ellebæk
Tlf. 6477 1307

Skolekredsen for Helnæs Højskole

Anders Lundbeck Rasmussen
Nørrelundsvej 4,
5683 Haarby
Tlf. 6477 1083

Helnæs

Kultur- og Musikforening
Fmd. Marianne Therp
Tlf. 6477 1668 / 2720 1668

I/S Maen

Fmd. Finn Hemmingsen
Tlf. 6477 1329

Frysehuset

Fmd. Kirsten Nielsen
Tlf. 6477 1500

Helnæs Vandværk

Fmd. Thomas Rasmussen
Tlf. 6477 1347 / 2081 0455

Menighedsrådet

Fmd. Helle Blume Andresen
Tlf. 2370 2709

Sognepræst

Anders Lundbeck Rasmussen
Tlf. 6477 1083

Graver

Hanne Albrechtslund
Tlf. 20 53 52 15

Helnæs Tartelet Selskab

Fmd. Poul Dreisler
Tlf. 2482 2530

Helnæs Miljø- og Energiforening

Fmd. Anders Lyng
Tlf. 6477 1804 / 2946 4619

KØB OG SALG

Ledig boks i frysehus

Kan overtages, også gerne af beboere på sommerlandet.
Henvendelse Anne Hansen
Tlf. 64 77 13 76

Boks i frysehuset til leje

En 160 liters fryseboks er til leje.
Kr. 250,- i leje pr. halvår.
Kontakt Annelise Larsen på
64 77 15 95

Handy-man

Kalle Bus / Handy-man
Bus, hus, og haveservice
Karl-Erik Straarup
Tlf. 42 75 77 62

Party telt udlejes

Stort partytelt 5x12 m. Stort nok til 60-70 personer.
Pris 500,00 for en weekend.
tlf. 64 77 14 10
Henning Storm

Feriehus på Helnæs

Dejligt hus med havudsigt, udlejes. Tlf. 64 77 14 85.
Helnæs Antik.

Udlejes: Ferieapartment

Sælges: Ny børneresjeseng 300 kr., 2 stk. brugte, funktionsdygtige (antikke) brændovne 8000 kr. og 6000 kr. og Originale petroleumskilblamper pr. stk. 800 kr.
Hanne Bess, Bogaarden
Helnæs Byvej 3,
5631 Ebberup
Tlf. 64 77 18 59

Loppemarked søndag den 25. marts kl. 12-16

Div. effekter f.eks. dame- og børnetøj, gamle møbler, gamle glas og karaffer, brugt legetøj m.m.
I »Man's corner« kan man smage special øl og pølser.
Vi ses i pavillonen på Helnæshus, Strandbakken 57.
Venlig hilsen Laila, Hanne, Inga og Ane.

Sælges:

Plænetraktor, Partner 12-107 med trinløs gear kr. 5000,00
Lego Power Puller nr. 8457 kr. 500,00 – Lego Creator nr. 5891 kr. 150,00 – Lego Grand Emporium nr. 10211 kr. 700,00 – Skate Board, incl. knæ og albuebeskytter, hansker kr. 400,00.
Tlf. 64 74 16 81

Kartofler på Elmebjergvej 18

Ring og få et tilbud på større partier og på vaskede kartofler.
Tlf. 31 33 41 49 / 64 77 12 68
Regner Madsen

Mindre opbevaringsrum ønskes til leje

Mindre opbevaringsrum lager el. lign. (ca. 20-30 m²) ønskes til leje på Helnæs, til opbevaring af møbler, helst med egen indgang.
Henvendelse Bente og Peter Strandbakken 47
Tlf. 63 73 70 73 eller
mail: bente-peter@c.dk

Helnæs Naturlam

Lammehøjreb (lammeryg uden ben) og grillpølser – kan hentes fra fryser. Giv et ring eller en mail en uges tid før på 2720 1668 eller mtherp@gmail.com
Spegepølse og rullepølse er udsolgt. 1 hvidt lammeskind (et stort 780 kr.) haves.
Med venlig hilsen
Marianne Therp

Sælges fra egen avl

Kartofler til 3 kr./kg, løg til 5 kr./kg, og porrer, 5 kr. bundtet.
Bestil på tlf. 61 54 59 33.
Træffes bedst efter kl. 17.00.
Der er mulighed for levering.
Klaus Bang, Helnæsgaard

Fibergipsplader billigt til salg

7 stk. fibergipsplader 250 x 90 x 1,5cm sælges for 105 kr. pr. stk.
Niels Ellebæk
Tlf. 64 77 13 07

WWW.NANAAGGER.DK

Gl. Brydegaard

byder velkommen
"Mad fra bunden
– til glæde for munden"
Åbent alle dage kl. 12-21

Bordbestilling på
tlf. 6477 1475

info@gammelbrydegaard.dk
www.gammelbrydegaard.dk

Jil Indramning v/Jan Lind

Butik

Åbningstider:

Torsdag - Fredag: Kl. 14-18
Lørdage: Kl. 10-13

Østergade 4
5610 Assens
Tlf. 64 71 23 33
21 64 60 44

Værksted

Åben efter aftale
Stenløsegården 10,
Dømmestrup
5762 Årslev
Tlf. 65 90 23 64
21 64 60 44

PERSONLIGE

I anledning af min 60 års fødselsdag holder jeg åbent hus i Helnæs forsamlingshus fredag den 9. marts fra kl. 16.00
Jørgen Nielsen
Strandbakken 28, Helnæs

Kære Alle

Hjertelig tak for den overvældende opmærksomhed til min 75 års fødselsdag. Det blev en dag jeg aldrig glemmer.
Kærlig hilsen
Annelise

DALVÆNGET 10
5610 ASSENS
TLF. 64 71 55 58
BILTLF. 40 11 81 26
E-MAIL:
ERLING@EP-ASSENS.DK

Sønderby Smede- og VVS

v/Karsten Andersen

Tlf. 64 74 10 05
eller 21 67 96 25

Fastelavn

Helnæs Forsamlingshus var befolket af flotte udklædningsbørn, da bestyrelsen arrangerede fastelavnsfest for børn og voksne den 19. februar. Der blev slået katten af tønden. Katten var heldigvis kun af papir. Den store tønde var hurtigt slået til plukfisk, mens den lille var noget drøj at få has på. Aldersgrænsen for stor og lille tønde var 7 år. Selv-

Der foregik meget spændende under festen

Foto: hba

følgelig væltede det ud med masser af slik fra tønderne,

da det endelig lykkedes at få hul.

Den store tøndes konge var Petra Foss Madsen, og dronning blev Ida Marie Hansen

Den lille tøndes konge blev Fenja Woller Østergård og dronning blev Kaisa Woller Østergård.

Bestyrelsen udtog de bedste og sødeste udklædte børn og valgte 2 piger og 2 drenge. De er i tilfældig rækkefølge: Mariehøne (Selma, Gudmundsdal), Peter Søgård (Noa Kierkegaard Peder-

sen), Vampyr (Pil Munk Carlsen), OB's Maskot (August Grønlykke).

Derefter var der livlig ballondans og bide til bolleleg – først for børn og så for voksne.

En fin og fornøjelig eftermiddag for de fremmødte. Tillykke til alle, der slog til tønden.

ah

Store tøndes konge blev Petra Foss Madsen, og dronning blev Ida Marie Hansen. Lille tøndes konge blev Fenja Woller Østergård og dronning blev Kaisa Woller Østergård.

Foto: hba

Lille Noa har sit idol i landbruget – han er Peter Søgård Foto: ah

Vi er gode til at sælge boliger – men vi har også Danmarks største boligavis

det gør ikke noget man er foran

Vil du også have annonceret din ejendom i homenytt

kontakt home Assens

- homenytt uddeles gratis hver 14. dag til 225.000 husstande på Fyn!

ASSENS

v/ Arne Blomstrøm
Statsaut. ejendomsmægler, MDE
Damgade 12, 5610 Assens
assens@home.dk

Tlf. 64 71 50 70

home

det gør ikke noget man er foran

Bed & Breakfast i herskabelige omgivelser

Gl. Avernæs
OPHOLD MED MERE END UDSIGT

Helnæsvej 9 · 5631 Ebberup · Tlf. 63 73 73 73 · www.gl-avernaes.dk